

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1

לפני:

כב' השופטת עידית איצקוביץ – אב"ד
נציג ציבור (עובדים) מר אברהם דיאמנט
נציגת ציבור (מעסיקים) גב' ברקת שני

התובעת

דורית לוי ת.ז. 030166201
ע"י ב"כ עו"ד שולמית כנען

-

הנתבעת

מוסדות חינוך ותרבות הרצליה בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד שרי שמחיוף - סלם

2

3

פסק דין

4

5

1. רקע

6

פסק דין זה עוסק בתביעתה של גב' דורית לוי (להלן – **התובעת**) כנגד מעסיקתה, חברת מוסדות חינוך ותרבות הרצליה בע"מ (להלן – **הנתבעת**) לתשלום הפרשי פיצויי פיטורים. הצדדים חלוקים בנוגע לאופן חישוב פיצויי הפיטורים של התובעת, כאשר השאלה העיקרית הינה האם יש לראות ברווחי קרן התגמולים כסכום ששולם על חשבון פיצויי פיטורים. כמו כן, קיימת מחלוקת בנוגע לגובה השכר הקובע של התובעת, כאשר עולה השאלה האם יש לכלול בו את רכיב החזקת רכב. בנוסף, נדרשו הצדדים לשאלה בנוגע לפיצויי הלנת פיצויי פיטורים.

14

15

2. עובדות

16

א. התובעת, ילידת שנת 1950, עבדה בנתבעת כמנהלת חשבונות מיום 1.10.83 וסיימה את עבודתה עקב פרישתה לגמלאות ביום 31.3.15 – התובעת עבדה בנתבעת בסך הכול 31 שנים ו-6 חודשים (עותק אישור ההעסקה צורף כנספח א' לכתב התביעה).

20

ב. ביום 1.9.88 נחתם בין הצדדים חוזה עבודה שתוקפו לשנה אחת, אשר אינו מאמץ את סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים תשכ"ג-1963 (להלן – **חוק פיצויי פיטורים**). כמו כן, לא

22

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

- 1 נטען כי חל על הנתבעת ועובדיה הסכם קיבוצי. מלבד החוזה שהוגש שתוקפו לשנה אחת,
2 לא הוגשו לפנינו חוזים נוספים שנחתמו בין הצדדים.
3
- 4 בסעיף 6 לחוזה העבודה נכתב כך: "העובד לא יהא זכאי לפנסיה. החברה תפריש כל עוד
5 חוזה זה יהא בתוקף, סכומים השווים ל- 13.33 אחוז משכרו של עובד לקופת תגמולים
6 ו/או ביטוח ו/או קרן לפי המקרה ובהתחשב בבקשת העובד, להלן "הקרן". סכומים
7 אלה כוללים את הפרשות עבור פיצויי פיטורין".
8
- 9 בסעיף 9 לחוזה העבודה נכתב כך: "הסכום שהצטבר על חשבון פיצויי פיטורין יועמד
10 לזכות העובד על פי הוראת החברה עם תום עבודתו בהתאם לחוזה, בכפוף למילוי כל
11 התחייבויותיו על פי החוזה וכפוף לתנאי הקרן".
12 (נספח ב' לכתב התביעה).
13
- 14 ג. התובעת עבדה בכל תקופת עבודתה ברציפות ובהיקפי משרה משתנים כלהלן:
15 מחודש 10/83 ועד לחודש 12/84 – לפי 35% משרה (15 חודשים).
16 מחודש 1/85 ועד לחודש 5/92 – לפי 50% משרה (89 חודשים).
17 מחודש 6/92 ועד לחודש 2/96 – לפי 65% משרה (45 חודשים).
18 מחודש 3/96 ועד לחודש 3/15 – לפי 100% משרה (229 חודשים).
19 שכרה של התובעת בכל תקופת העסקתה שולם על בסיס חודשי והשתנה מעת לעת
20 בהתאם להיקפי המשרה.
21
- 22 ד. החל מתחילת עבודתה של התובעת בנתבעת ועד ליום 31.7.93 הופרשו עבור התובעת
23 כספים עבור פיצויי פיטורים לקופה המרכזית לפיצויים של הנתבעת.
24
- 25 ה. ביום 1.8.93 ביטחה הנתבעת את התובעת בביטוח מנהלים בהראל חברה לביטוח בע"מ
26 (להלן – **חברת הביטוח הראל**). התובעת בוטחה בפוליסת ביטוח גמלה חודשית מסוג
27 "מעולה" אשר השתתפה ברווחי תיק השקעות לפי תכנית ביטוח מנהלים. ביטוח
28 המנהלים כלל, בין היתר, רכיב ביטוח חיים. עותק ממסמכי הביטוח צורף כנספח ג' לכתב
29 התביעה, וכחלק מהם צורף מסמך "תנאים כלליים לביטוח גמלא חודשית ["מעולה"]
30 משתתף ברווחי תיק השקעות לפי תוכנית ביטוח מנהלים נספח 630" (להלן – **הפוליסה**).
31
- 32 ו. בסמוך למועד יציאתה של התובעת לגמלאות, במסגרת הכנת טופס 161 (הודעת מעביד
33 על פרישה מעבודה של עובד) עבור התובעת, פנתה הנתבעת לחברת הביטוח הראל לקבלת
34 פירוט היתרות אשר נצברו בפוליסת ביטוח המנהלים.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

ביום 17.5.15 העבירה חברת הביטוח הראל אל הנתבעת מסמך בנוגע לערכי פדיון פיצויים של תובעת ובו הפירוט שלהלן:

סוג יעוד	פיצויים התחייבות למעסיק	פיצויים לצורך מס
הוני	75,772	118,530
קצבה	139,683	218,508

במסמך (נספח ה' לכתב התביעה) נכתב כך:

..."

1. סך ערכי פדיון הפיצויים שנצברו לזכות המעסיק ע"ח מחויבותו לתשלום פיצויים לעובד: 215,455 ₪.

2. לצורך מילוי טופס 161 הנך נדרש לדווח את צבירת הפיצויים לצורך פקודת מס הכנסה (צבירה זו שונה מהתחייבות המעביד לפיצויים ונועדה לצורך חישוב חובות המס שלה העובד בלבד)..."

ז. ביום 17.5.15 ערכה הנתבעת את טופס 161 עבור התובעת ונכתב בו כי המשכורת הקובעת היא 14,334 ₪ ברוטו (עבור 100% משרה) וסך המענק המשולם לתובעת הינו בסך 367,901 ₪ (לפי החישוב שלהלן: 118,523 ₪ + 218,515 ₪ + 30,863 ₪) (נספח ח' לכתב התביעה).

ח. ביום 27.5.15 העבירה הנתבעת לתובעת סכום בסך 30,863 ₪ בגין פיצויי הפיטורים (נספח יא' לכתב התביעה).

3. עיקר טענות התובעת

א. הבסיס לחישוב שכרה של התובעת היה "משכורת קובעת" בשיעור של 14,334 ₪ ברוטו למשרה בהיקף של 100%, כפי שנכתב בטופס 161. לאור חלקיות משרתה של התובעת השכר הקובע שלה עמד על 11,679 ₪ ברוטו. במשכורת הקובעת לצורך חישוב פיצויי פיטורים יש לכלול את רכיב "החזקת רכב", שכן התובעת קיבלה תשלום בגין רכיב זה במשך כל תקופת עבודתה - גם בהיותה חולה וגם כאשר יצאה לחופשה.

ב. אופן חישוב פיצויי הפיטורים של התובעת הינו תקופת העסקתה של התובעת כפול שכרה הקובע (31 שנים ושישה חודשים * 11,679 ₪ = 367,901 ₪ ברוטו).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 ג. לפי תנאי הפוליסה, הרווחים שנצברו בקרן שייכים לתובעת. בהתייחס לדיווח חברת
2 הביטוח הראל בדבר הכספים אשר נצברו בפוליסה נכון לחודש 4/2015, היה על הנתבעת
3 להתייחס בחישובה לרכיב "פיצויים התחייבות למעסיק" בלבד, ולפיכך היה על הנתבעת
4 להשלים לתובעת סכום גבוה יותר עבור פיצויי פיטורים בסך 152,446 ₪. הנתבעת בחרה
5 להתייחס בדו"ח לרכיב "פיצויים לצורך מס" ולכן השלימה סכום בסך 30,863 ₪ בלבד.
6 לפיכך התובעת זכאית לתשלום נוסף עבור פיצויי פיטורים בסך 121,597 ₪.

7
8 ד. על פי תנאי הפוליסה הערך "פיצויים התחייבות למעסיק בלבד" רלוונטי לעניין חבות
9 המעביד וההתחשבות עם העובד. סכום זה מייצג את הסכום אשר נצבר ברכיב פיצויי
10 הפיטורין בפוליסה שאותה רשאי העובד לפדות במקרה פרישה, בכפוף להתחשבות.
11 לעומת זאת, הערך "פיצויים לצרכי מס" רלוונטי לעניין התחשבות המס. סכום זה
12 מייצג את הסכום שנצבר ברכיב פיצויי הפיטורים בפוליסה, כולל הרווחים שיוחסו לרכיב
13 התגמולים.

14
15 ה. הנתבעת הלינה את פיצויי הפיטורים של התובעת.

4. עיקר טענות הנתבעת

16
17
18
19 א. שכרה הקובע של התובעת לצורך חישוב פיצויי פיטורים עומד על סך 12,928 ₪ ברוטו (ל-
20 100% משרה) ואין להביא בחשבון את רכיב החזקת רכב.

21
22 ב. אופן חישוב פיצויי הפיטורים שנעשה על ידי התובעת אינו נכון שכן התובעת לא לקחה
23 בחשבון את היקפי המשרה המשתנים שעבדה בהם. על פי חישוב פיצויי הפיטורים שערכה
24 הנתבעת על בסיס היקפי המשרה, התובעת זכאית לסך של 331,818 ₪.

25
26 ג. בקופת הפיצויים של התובעת נצבר סכום בסך 337,038 ₪ - פיצויים לצורך מס, הכוללים
27 רווחים. התשלומים בגין פיצויי פיטורים בביטוח המנהלים בחברת הביטוח הראל, לרבות
28 הרווחים שנצברו, הם על חשבון פיצויי הפיטורים ויש לקחת אותם בחשבון לשאלת
29 הצורך בהשלמת פיצויי הפיטורים (בשים לב שהכסף והרווחים הם ממקורות המעסיק).
30 לפיכך הרווחים שנצברו בקופת הפיצויים של התובעת שייכים למעביד.

31

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 ד. לעניין פיצויי הלנת פיצויי פיטורים חלה הגנה מכוח סעיף 20(ד) לחוק הגנת השכר,
2 התשי"ח – 1958 (להלן – **חוק הגנת שכר**), שכן בין הצדדים נתגלעה מחלוקת לעניין
3 הפיצויים.

5. ראיות שנשמעו בדיון

4
5
6
7 התובעת הגישה תצהיר עדות ראשית, שצורפו אליו מסמכים רבים, ונחקרה עליו בדיון.
8 התובעת הגישה חוות דעת של מר שלמה ברכה, כלכלן ומומחה לביטוחי חיים מנהלים
9 ופנסיה, שלא נחקר בדיון.

10
11 מטעם התובעת העיד מר אלי ראובן אשר עבד כמנהל בנתבעת בין השנים 2007 – 2014 (להלן
12 – **מר ראובן**).

13
14 בדיון מיום 14.2.18 זומנה מטעם חברת הביטוח הראל עו"ד אפרת אולברג-גרטל, אשר הינה
15 ממונה על פניות ציבור בחברת הביטוח הראל (להלן - **עו"ד אולברג-גרטל**), והיא נחקרה
16 בחקירה ראשית ונגדית על ידי ב"כ הצדדים.

17
18 מטעם הנתבעת הוגש תצהיר עדות ראשית של מר ישראל גלינסקי, מנהל החשבונות של
19 הנתבעת החל מחודש ינואר 2016, והוא נחקר עליו בדיון (להלן - **מר גלינסקי**).
20 כמו כן, מטעם הנתבעת הוגש תצהיר עדות ראשית של גב' גילה מנור יקיר, מנהלת הנתבעת
21 החל מחודש מרץ 2014 (להלן - **גב' מנור**) אך ב"כ הנתבעת ביקשה למשוך אותו בדיון ביום
22 14.2.18.

23
24 במהלך הדיון הגישה ב"כ התובעת שלושה מוצגים – **ת/1** – מכתב מעו"ד אולברג-גרטל לב"כ
25 התובעת מיום 21.9.16, **ת/2** – מכתב מב"כ התובעת לחברת הביטוח הראל מיום 26.9.16, ו-
26 **ת/3** – מכתב מעו"ד אולברג-גרטל לב"כ התובעת מיום 27.11.16.

27
28 כמו כן ב"כ הנתבעת הגישה את מלוא הפוליסה של חברת הביטוח הראל – **נ/1**.

6. השכר הקובע – האם יש לכלול את רכיב החזקת רכב?

29
30
31
32 אין מחלוקת בנוגע לתקופת עבודתה של התובעת בנתבעת מיום 1.10.83 ועד לפרישתה ביום
33 31.3.15 – 31 שנים ו-6 חודשים. כמו כן אין מחלוקת כי התובעת עבדה בהיקפי משרה
34 משתנים ולפיהם חושבו פיצויי הפיטורים שלה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 בטופס 161 נכתב כי "סכום המשכורת הקובעת לפטור" הינו בסך 14,334 ₪ (ל- 100% משרה).
2 קיימת מחלוקת בעניין השכר הקובע לצורך חישוב פיצויי הפיטורים - התובעת טענה כי השכר
3 הקובע הינו 14,334 ₪ ברוטו ל- 100% משרה ולאור חלקיות המשרה השכר הינו 11,679 ₪
4 ברוטו, כאשר רכיב החזקת הרכב כלול במסגרתו. מנגד טענה הנתבעת כי השכר הקובע הינו
5 12,928 ₪ ברוטו ל- 100% משרה והוא מורכב משכר יסוד בסך 9,683 ₪, גמול השתלמות בסך
6 328 ₪ וגמול מקצוע בסך 2,916 ₪, כאשר רכיב החזקת רכב לא כלול.

7
8 לגבי תשלומים של החזקת רכב ושאלת חישובם לעניין תשלום פיצויי פיטורים נקבע קו מנחה
9 שלפיו כאשר התשלום מהווה החזר הוצאות אמיתי ולא פיקטיבי הוא לא ייחשב כשכר לעניין
10 חישוב פיצויי הפיטורים (ראו - ע"ע 300124/98 משה אהרונוביץ' - ערוכות מושב עובדים
11 בע"מ, סעיף 12 לפסק דין מיום 10.6.02). כלומר על בית הדין לבדוק האם מדובר בהחזר
12 אמיתי של הוצאות שימוש ברכב או שמא זהו רכיב שכר המוסווה כהחזר הוצאות. נאמר
13 בהלכה הפסוקה:

14
15 **"כאשר מתקיימים בעובד התנאים של בעלות ברכב, רישיון נהיגה ושימוש**
16 **ברכב לצרכי העבודה (הכולל גם נסיעות מהבית למקום העבודה) – תשלום**
17 **אחזקת הרכב הינו החזר הוצאות אמיתי ולא פיקטיבי, גם אם הוא משתלם**
18 **ללא דיווח, ועל כן אין לכלול בשכר הקובע לצורך תשלום פיצויי פיטורים"**
19 **(דב"ע נו/3-22 דורית פני גיל – טכנולוגיה מתקדמת בע"מ, 18.4.96).**

20
21 נטל השכנוע כי תשלום מסוים המכונה "תוספת" מהווה חלק אינטגרלי של שכר העבודה
22 מוטל על העובד הטוען לכך (דב"ע מא/78-3 אמנון ברזילי - אלבני ישראל פריט, פד"ע יג 21;
23 עע 300327/98 אטקה בע"מ - דוד רטר פד"ע לט 49).

24
25 התובעת הצהירה כי מהשכר הקובע ששולם לה הופחתו כל הרכיבים שאינם קבועים ואינם
26 מזכים בהתאם לדין – כדוגמת רכיב "גילום רכב" ורכיב "טלפון".
27 לגישת התובעת, לפי תלוש השכר מחודש פברואר 2015, השכר ברוטו היה בסך 14,746 ₪.
28 לאחר שהופחתו הרכיבים: רכיב גילום רכב בסך 366 ₪ ורכיב טלפון בסך 46 ₪, השכר הקובע
29 היה: 14,334 ₪ (ל- 100% משרה) (נספח יג' לתצהיר התובעת).

30
31 התובעת הצהירה כי במשך כל שנות עבודתה בנתבעת כללה הנתבעת בעת תשלום פיצויי
32 פיטורים את רכיב החזקת הרכב, וכי הרכיב שולם גם בימי מחלה וגם בימי חופשה וזאת
33 להבדיל מרכיב "החזר הוצאות נסיעה".
34 התובעת הצהירה כי במהלך עבודתה היא ועובדים אחרים קיבלו תשלום החזקת רכב בנוסף
35 להחזר נסיעות בתחבורה ציבורית, וכי הם לא דיווחו על נסיעות בתפקיד כדי לקבל רכיב זה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 התובעת צירפה תלושי שכר מהם עולה כי רכיב החזקת רכב שולם עבור 500 ק"מ לחודש.
2 התובעת הצהירה בהתבסס על תלושי השכר מחודשים מרץ, אפריל ומאי 2015 כי היו לה 85
3 ימי מחלה בהם היא קיבלה תשלום מלא בגין החזקת רכב.
4 כמו כן, התובעת הצהירה כי מיום 18.1.15 ועד ליום 1.3.15 היא שהתה בחו"ל במשך 30 ימים
5 ורכיב החזקת הרכב שולם לה במלואו בתלושי השכר (תלושי שכר צורפו כנספח יג' לכתב
6 התביעה).
7
8 התובעת העידה כי היא בעלת רכב והיא והשתמשה ברכבה לצורך הגעה למקום העבודה (עמ' 8
9 13 ש' 15-16 לפרוטוקול הדיון).
10 כמו כן, התובעת העידה כי במשך תקופת עבודתה היא לא העלתה טענות כלפי הנתבעת בנוגע
11 להכללת רכיב הרכב לצורך הפרשות, אך העידה כי כאשר היא הכינה דוחות לפיצויים היא
12 כללה את רכיב הרכב (עמ' 13 ש' 17-21 לפרוטוקול הדיון).
13
14 בחקירה החוזרת השיבה התובעת לשאלה מי אישר את הכללת רכיב החזקת רכב בטופס 161
15 כי בזמנו מנהלת המתנ"ס, גב' גילה מנור, הפנתה אותה לעורכת דין שרי כדי שתדבר עמה
16 ותשכנע אותה שמגיע לה לקבל את רכיב החזקת רכב לצורך חישוב הפיצויים. התובעת העידה
17 כי היא דיברה עם עו"ד שרי וזו אישרה את התשלום ואז אושר לה לכלול את מרכיב החזקת
18 רכב במשכורת הקובעת לצורך הפיצויים. בטופס 161 המשכורת הקובעת לצורך פיצויים
19 כוללת את הרכיב.
20 גב' גילה מנור ועו"ד שרי לא העידו לפנינו על כן לא ניתן לאמת את העדות של התובעת בעניין
21 זה.
22
23 מר ראובן הצהיר כי במהלך עבודתו בנתבעת עבדו כ- 140 עובדים ומתוכם כ-15 עובדים קיבלו
24 במשכורת רכיב שכונה החזקת רכב בנוסף לתשלום החזר נסיעות בתחבורה ציבורית. הוא
25 הצהיר כי העובדים לא דיווחו על נסיעות בתפקיד כדי לקבל את רכיב החזקת רכב וגם בעת
26 חופשה ומחלה שולם להם רכיב זה.
27 כמו כן, הצהיר והעיד מר ראובן כי בתקופת עבודתו כללה הנתבעת בעת תשלום פיצויי
28 הפיטורים את רכיב החזקת רכב (עמ' 15 ש' 27-29 לפרוטוקול הדיון).
29
30 מר ראובן ציין שמות של שתי עובדות שקיבלו את רכיב החזקת רכב בתוך פיצויי הפיטורים
31 (עמ' 16 ש' 4-6 לפרוטוקול הדיון). כיוון שהעובדות הללו לא זומנו לדיון בפנינו לא ניתן לאמת
32 את הטענה.
33
34 בהמשך, מר ראובן הצהיר כי ידע שהעובדים קיבלו את רכיב החזקת רכב בפיצויי הפיטורים
35 משום שהוא זה שאישר את התחשיב של הפיצויים (עמ' 16 ש' 4-8 לפרוטוקול הדיון).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 מר ראובן העיד כי כל העובדים קיבלו את רכיב החזקת רכב בפיצויי הפיטורים (עמ' 16 ש'
2 11-14 לפרוטוקול הדיון). אף אחד מהעובדים הללו לא זומן לדיון לפיכך אמרות אלו לא
3 רלוונטיות לדיונו.

4
5 מר גלינסקי הצהיר כי שכרה הקובע של התובעת לצורך פיצויי פיטורים הינו בסך של 12,928
6 ש"ח (9,683 ש"ח + 328 ש"ח גמול השתלמות + 2,916 ש"ח גמול מקצוע).

7 מר גלינסקי הצהיר כי התשלום בגין רכיב "החזקת רכב" היווה כ- 7.7% משכרה של התובעת
8 וזה לא היה תחליף שכר פיקטיבי. כמו כן, הצהיר כי שימוש ברכב לשם הגעה לעבודה היה
9 תנאי חשוב ונדרש לקבלת הרכיב, לפיכך תשלום החזקת הרכב מהווה החזר הוצאות אמיתי.
10 מר גלינסקי הצהיר כי לאורך כל השנים התובעת, אשר הייתה מנהלת החשבונות בנתבעת,
11 לא הפרישה הפרשות מרכיב החזקת רכב ולא ביקשה כי ההפרשות תכלולנה גם ברכיב זה.
12 עוד הצהיר מר גלינסקי שהחזר ההוצאות שולם עבור מרכיבים קבועים, כגון ביטוח רישוי
13 טיפולים, אשר קיימים בעלויות החזקת רכב.

14
15 לתצהירו של מר גלינסקי צורפה הצהרתה של התובעת מיום 21.7.91 בה היא הצהירה כי
16 בבעלותה רכב בו היא משתמשת לצורכי עבודה ויש לה רישיון בתוקף (נספח 2 לתצהיר של
17 מר גלינסקי). לתצהירו של מר גלינסקי צורף כרטיס אישי מצטבר של התובעת כנספח 3, ממנו
18 ומתלושי השכר שצורפו עולה כי לא הופרש לגמל על רכב או על גילום רכב.

19
20 בעדותו העיד מר גלינסקי כי לפי בדיקה שערך הרכב נכנס לחישוב הפיצויים, אך כי לא עבד
21 בתקופה זו (עמ' 19 ש' 4-5 לפרוטוקול הדיון). טענה זו סותרת את תצהירו ואינה מבוססת.

22
23 אנו סבורים כי התובעת לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח כי התשלום של רכיב החזקת
24 רכב מהווה חלק משכר העבודה (גם לא מכוח הנוהג). במקרה דנן היה תנאי לקבלת רכיב
25 החזקת רכב והוא בעלות על רכב ושימוש בו לצרכי עבודה וכן רישיון נהיגה בתוקף. לפיכך
26 רכיב "החזקת רכב" מהווה תוספת ואין לכלול אותו כחלק מהשכר הקובע של התובעת
27 לחישוב פיצויי פיטורים.

28
29 התובעת לא פירטה ולא הוכיחה כי יש להוסיף סכום לשכר הקובע בגין "דמי פיצול" ואף
30 טענה זו לא מופיעה בכתב התביעה – לכן, דין הטענה להידחות.

31
32 אנו מקבלים את חישובי הנתבעת, אשר מופיעים בנספח 2 לתצהירו של מר גלינסקי, וקובעים
33 כי השכר הקובע של התובעת לצורך חישוב פיצויי פיטורים הינו בסך של 12,928 ש"ח ברוטו ל-
34 100% משרה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

7. חישוב כולל של פיצויי פיטורים

1 התובעת הצהירה כי היא זכאית לסכום בסך 367,901 ₪ ברוטו בגין פיצויי פיטורים.
2 פירוט החישוב צורף כנספח יב' לתצהיר התובעת.
3 ואילו מר גלינסקי הצהיר כי על פי חישוב פיצויי הפיטורים שערכה הנתבעת על בסיס היקפי
4 המשרה המשתנים של התובעת היא זכאית לסך של 331,818 ₪.
5 פירוט החישוב צורף לתצהירו של מר גלינסקי כנספח 1.
6 עוד הצהיר מר גלינסקי כי אופן חישוב פיצויי הפיטורים שנעשה על ידי התובעת אינו נכון שכן
7 היא לא לקחה בחשבון את היקפי המשרה המשתנים שעבדה בהם. לפי נספח יב' אנו רואים
8 כי התובעת אכן לקחה בחשבון את היקפי המשרה אך התייחסה לשכר שונה (14,333 ₪
9 ברוטו).
10 על כן אנו מקבלים את חישובי הנתבעת לעניין פיצויי הפיטורים וקובעים כי התובעת זכאית
11 לפיצויי פיטורים בסך 331,818 ₪.
12

8. סכומים שיש לחשב על חשבון פיצויי פיטורים

13 המחלוקת העיקרית בתיק זה נסובה סביב סיווגם של הרווחים אשר נצברו במהלך תקופת
14 הביטוח בפוליסה. השאלה היא האם יש לראות ברווחים האלה (שהועברו לקופת התגמולים
15 של התובעת, בהתאם לתנאי הפוליסה) כסכום ששולם לתובעת על חשבון פיצויי פיטורים
16 (כגרסת הנתבעת) או שמא, כפי שטוענת התובעת, אין להביא אותו בחשבון והוא שייך
17 לתובעת.
18 הכלל הבסיסי בחוק פיצויי פיטורים הוא כי עובד המסיים עבודתו בנסיבות המזכות בפיצויי
19 פיטורים לפי החוק, זכאי לפיצויי פיטורים המחושבים לפי מכפלת משכורתו האחרונה בשנות
20 עבודתו (סעיף 12 לחוק פיצויי פיטורים ותקנות פיצויי פיטורים) (חישוב הפיצויים והתפטרות
21 שרואים אותה כפיטורים), התשכ"ד-1964, שהותקנו מכוחו).
22 במקרה של התובעת, אין חולק שלא קיים "סעיף 14" לחוק פיצויי פיטורים ולכן, הסכומים
23 שהופרשו עבורה באים על חשבון פיצויי פיטורים ולא במקום פיצויי פיטורים, כפי שנאמר
24 בפסיקה:

25 "כאן המקום להדגיש, כי בכל מקום בו מבוטח עובד בפנסיה מקיפה,
26 ולא נאמר בהסכם כי התשלום לקרן בא במקום פיצויי פיטורים, יהיה
27 העובד זכאי להשלמת ההפרש בין פיצויי הפיטורים על פי החישוב

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 הסטטוטורי, לבין הסכום העומד לזכותו עבור פיצויי הפיטורים מתוך
2 הפרשת המעביד...".

3 דב"ע (ארצי) נה/3-160- רבני - ד"ר אברהמוב, פסקה 9(ו) (11.8.96).

4
5 כאמור, על הנתבעת להשלים את ההפרש בין חבות הפיצויים המלאה לפי חוק פיצויי
6 הפיטורים לבין הסכום הצבור אשר עמד לזכותה של התובעת בפיצויים הצבורים בביטוח
7 המנהלים בחברת הביטוח הראל במועד פרישתה. המחלוקת היא לגבי הרכיב שצריך להביא
8 בחשבון מתוך הסכומים הקיימים בקופה.

9
10 אשר לפסק הדין ע"ע (ארצי) 39921-01-16 אילנה קטאר – קרן קורת ישראל עמותה לפיתוח
11 כלכלי, 22.11.17, הוא מתייחס לשאלה האם זכאית המערערת להשלמות פיצויי פיטורים
12 בנסיבות בהן הסדר הביטוח הפנסיוני שנערך בגינה כלל הפקדות למרכיב פיצויי הפיטורים
13 רק בגין חלק מתקופת העבודה, אך צבירת הפיצויים בפועל בקרן הפנסיה הגיעה כמעט למלוא
14 חבות הפיצויים. במקרה שלפנינו לא הועלתה שאלה של הפרשות חסרות והתובעת הייתה
15 מבוטחת בפוליסה מסוג "מעולה" שלגבי מאפייניה נדון בהמשך.

9. למי שייכים הרווחים שנצברו בפוליסה?

16
17
18
19 ביום 1.8.93 הצטרפה התובעת לביטוח מנהלים בחברת הביטוח הראל אשר כלל פוליסה מסוג
20 "מעולה" המשתתף ברווחי תיק השקעות.

21
22 התובעת חלקה על פרשנות הנתבעת ועל החישוב שהיא עשתה לעניין פיצויי הפיטורים, לפיכך
23 היא פנתה למר שלמה ברכה, כלכלן ויועץ פנסיוני (להלן – מר ברכה), לצורך קבלת חוות דעת
24 בעניין חישוב פיצויי הפיטורים.

25 ביום 21.5.15 ניתנה חו"ד של מר ברכה בה נכתב כך:

26 ..."

27 לסיכום

28 קיימים כללים ברורים לגבי אופן חישוב הפיצויים למעביד ופיצויים לצרכי מס,
29 שנקבעו על ידי שלטונות המס. מאחר וקיימים רווחים בפוליסות שהוצגו בפני מעבר
30 להפקדות המעסיק, לא יוכל (המעסיק) לעשות שימוש ברווחים לטובת חישוב חבות
31 המעביד לפיצויים על פי החוק. בחישוב יוכל להביא רק את צבירת הפיצויים
32 למעסיק כפי שדיווחה חברת הביטוח, ויחד עם זאת בטופס ה-161 יהיה עליו לציין
33 את מלוא הצבירה כולל הרווחים על מנת שהעובד יתחשבן במס מול שלטונות המס
34 עליהם".

35 (עותק חוות הדעת צורף כנספח ו' לכתב התביעה).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 התובעת הצהירה על בסיס הסתמכותה על חוות הדעת של מר ברכה כי הרווחים בביטוח
2 המנהלים אשר נצברו לזכותה בפוליסה ופורטו בדו"ח חברת הביטוח הראל תחת רכיב
3 "פיצויים התחייבות למעסיק" הם אלו שעל הנתבעת היה להתייחס אליהם בעת עריכת חישוב
4 פיצויי הפיטורים בסיום העבודה. נובע מכך, שבעת סיום העבודה היה על הנתבעת להשלים
5 עבור פיצויי פיטורים סכום גבוה יותר.

6 יובהר כי מר ברכה לא זומן להעיד בפנינו. לפיכך, לחוות דעתו ניתן משקל נמוך. מעבר לכך,
7 מדובר בעניין משפטי וספק אם יש בחוות דעת של מומחה כדי לתרום לעניין.

8
9 התובעת הצהירה כי בהתייחס לדיווח חברת הביטוח הראל על הכספים שנצברו בפוליסה
10 מסוג "מעולה", נכון לחודש 4/2015 היה על הנתבעת להתייחס לרכיב "פיצויים התחייבות
11 למעסיק" שם נצברו לזכותה 215,455 ₪ ברוטו כאשר היה עליה להשלים לתובעת בנוסף סך
12 של 152,446 ₪ ברוטו. ואולם, הנתבעת התייחסה בדו"ח לרכיב "פיצויים לצרכי מס" שם
13 נצבר סך של 337,038 ₪ ברוטו והשלימה לתובעת סך של 30,863 ₪ בלבד.

14
15 עו"ד אולברג-גרטל, אשר כאמור הינה נציגה של חברת הביטוח הראל שהפיקה את הפוליסה,
16 העידה כי פוליסה מסוג "מעולה" בחברת הביטוח הראל הינה "פוליסת ביטוח חיים, ביטוח
17 מנהלים, בבעלות המעסיק, נצברים כספי פיצויים ותגמולים" (עמ' 8 ש' 14-16 לפרוטוקול
18 הדיון).

19
20 במכתב מעו"ד אולברג-גרטל לב"כ התובעת מיום 27.11.16 נכתב כך (כאמור ת/3):

21 ..."

22 במענה לסעיף 5 נשיב כי ערך פדיון הפיצויים התחייבות מעסיק הוא ערך הפדיון
23 העומד לרשות המעסיק במועד עזיבת העבודה לצורך מימוש התחייבותו לצורך
24 תשלום פיצויי פיטורין לעובד. בהתאם לכך אנו נוהגים על ידי הצגת נתון זה בכל
25 מידע למעביד – הן בדוח פיצויים הנשלח אליו והן במכתב לצורך מילוי טופס 161.
26 לעניין משיכת הכספים – העובד רשאי למשוך את כל כספי הפיצויים בתוספת
27 הרווחים שמיוחסים להם במועד עזיבת עבודה. הפיצויים למס הם סכום הפיצויים
28 שנרשם בטופס 161 מאחר שזהו הסכום שלגביו מתבצעת ההתחשבנות מול מס
29 הכנסה.

30 ...

31 במילים אחרות, אין חולק כי על המעביד להשלים כספים לפי הסכום שנצבר
32 בפיצויים התחייבות למעסיק ולא בפיצויים לצורך מס אך אין זה מתפקידנו ואין
33 באפשרותנו לאכוף את הנושא...".

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 עו"ד אולברג-גרטל העידה כי בפוליסה זו לפי סעיף 3 לנספח 630 (כאמור נספח ג' לכתב
2 התביעה) ישנו אופן חישוב של כספי הפיצויים לפי החלופה הנמוכה מבין שתי החלופות, כאשר
3 לדבריה במקרה דנן "המשמעות היא פיצויים מחושבים לפי פרמיות צמודות למדד" (עמ' 8
4 ש' 19-24 לפרוטוקול הדיון).

5 אשר לפירוש הרכיבים "פיצויים התחייבות למעסיק" ו"פיצויים לצורך מס" העידה עו"ד
6 אולברג-גרטל שהביטויים האלו לא מופיעים כלשונם בפוליסה כי השימוש בהם נובע
7 מהפרקטיקה לחישוב פיצויים מול מס הכנסה (עמ' 8 ש' 28-31 לפרוטוקול הדיון).

8 לפי עדותה מדובר בפוליסה ששיווקה הסתיים בשנת 2003 (עמ' 10 ש' 16-17 לפרוטוקול
9 הדיון).

10

11 אשר להבחנה בין הרכיבים הללו העידה עו"ד אולברג-גרטל כי רכיב "פיצויים התחייבות
12 למעסיק" הכוונה לרכיב פדיון שמחייבים את המעסיק לצורך תשלום פיצויים. כך העידה:
13 "מתוך מחויבות של המעסיק לתשלום פיצויים לעובד הסכום משולם בתוך הפוליסה ואת
14 ההפרש הוא צריך להשלים ממקורות אחרים". לגבי רכיב "פיצויים לצורך מס" היא העידה
15 כי הכוונה לסכומים שהעובד מחויב עליהם בתשלום מס, כאשר הרווחים נצברים לתגמולים
16 (עמ' 9 ש' 4-9 לפרוטוקול הדיון).

17

18 לשאלות בית הדין השיבה עו"ד אולברג-גרטל כי: הפער בין שני הרכיבים הינו בשל הרווחים;
19 העובד נושא במס לגבי הפיצויים; התובעת הייתה אמורה לקבל ביד 215,455 ₪ מחברת
20 הביטוח הראל; ההפרש (בין שני הרכיבים) נמצא בכספים של התגמולים, והתובעת הייתה
21 אמורה לקבל אותם בעת שחרור הכספים לפי הכללים והדבר לא קשור להתחשבות מול
22 המעסיק; במידה והיו הפסדים במקום רווחים ערך הפיצויים היה מחושב לפי החלופה
23 הרלוונטית והמעסיק היה צריך להשלים כספים לפי מחויבותו (עמ' 9 ש' 11-21 לפרוטוקול
24 הדיון).

25

26 לשאלת ב"כ התובע בקשר לאיזה רכיב או סכום צריכה הנתבעת להתייחס כאשר היא משלמת
27 לתובעת את פיצויי הפיטורים השיבה עו"ד אולברג-גרטל כי רכיב הפיצויים שמוגדר אצלה
28 הינו "תשלום פיצויים על ידי המעסיק" וייתכן שיש פער בין הסכום שנצבר אצל חברת
29 הביטוח לבין סך מחויבותו של המעסיק (עמ' 10 ש' 1-4 לפרוטוקול הדיון).

30 עו"ד אולברג-גרטל העידה כי המחויבות של חברת הביטוח הראל לתובעת הינה בסך 215,455
31 ₪ נכון ליום 17.5.15 (עמ' 10 ש' 14-15 לפרוטוקול הדיון).

32

33 אשר לטופס 161 העידה עו"ד אולברג-גרטל כי המעסיק צריך לכתוב בו את כל הסכומים
34 שעבורם העובד צריך לשלם מס, ואמורים להופיע בו הסכומים הבאים: 118,530 ₪ ו-
35 218,530 ₪ (עמ' 10 ש' 18-22 לפרוטוקול הדיון). סכומים אלו אכן מופיעים בטופס 161.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 בחקירה הנגדית אמרה עו"ד אולברג-גרטל כי הזקיפה של הרווחים לכספי התגמולים לא
2 מתבצעת כשהפוליסה מתנהלת אלא במועד ההתחשבות – במועד סיום העבודה (עמ' 11 ש'
3 1-2 לפרוטוקול הדיון).

4 לשאלת בית הדין מה הסיבה שהרווחים לא נשארים בקופת הפיצויים עו"ד אולברג-גרטל
5 השיבה כי הסיבה היא שיקולי מיסוי (עמ' 11 ש' 11-14 לפרוטוקול הדיון).

6
7 לשאלת ב"כ הנתבעת האם מקור הרווחים הינו בהפרשות המעסיק השיבה עו"ד אולברג-גרטל
8 בחיוב (עמ' 11 ש' 22-24 לפרוטוקול הדיון). כאשר לדבריה בסופו של דבר התובעת תקבל
9 כספים שנצברו בתגמולים ובנוסף לכך את הרווחים (עמ' 12 ש' 1-4 לפרוטוקול הדיון).

10
11 עו"ד אולברג-גרטל הינה עדה ניטרלית ללא אינטרס בתוצאות המשפט. עדותה של עו"ד
12 אולברג-גרטל נמצאה בעינינו אמינה וחשובה לצורך הבנת המחלוקת שבין הצדדים בעניין
13 מהות הפוליסה.

14 אנו סבורים כי עדותה של עו"ד אולברג-גרטל מחזקת את גרסתה של התובעת.

15
16 בהתבסס על עדותה של עו"ד אולברג-גרטל והמוצגים – ת/1 ו- ת/3 שהוצגו בפנינו בדיון עולה
17 כי הרווחים הנצברים כתוצאה מהשקעת כספי הפיצויים בפוליסה ישויכו **לרכיב התגמולים**
18 ולא לרכיב הפיצויים במועד סיום העסקתה של התובעת.
19 מנגנון העדכון של פוליסה מיוחדת זו היא בהתאם לסעיף 3(ג)(ד) לנספח לפוליסה, שבו נקבע
20 כך:

21
22 **"מרכיב הפיצויים בערך הפידיון: שווה לסכום הנמוך מבין (1) או (2) להלן:**

23 **(1) סך כל הפרמיות ששולמו ע"ח פיצויים כשהן משוערכות על פי תוצאות ההשקעות,**
24 **בהתאם להוראות המתאימות ב"תוכנית הביטוח".**

25 **(2) סך כל הפרמיות ששולמו ע"ח פיצויים, כשכלל פרמיה כאמור יתווספו הפרשי הצמדה**
26 **למדד, מן "המדד הקובע" ועד למדד האחרון הידוע ביום תשלום הפיצויים האמור.**

27 **"...**

28
29 כאמור בפוליסה, ערך פדיון הפוליסה הינו בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כאשר הרווחים
30 אינם מהווים חלק מרכיב הפיצויים.

31 הרכיב "פיצויים התחייבות למעסיק" על פי החישוב שנקבע בפוליסה הוא הרלוונטי לנתבעת
32 לצורך חישוב השלמת פיצויי פיטורים לתובעת. התובעת קיבלה מחברת הביטוח הראל **סך**
33 **של 215,455 ₪ על חשבון פיצויי פיטורים.**

34 מכל האמור לעיל, מסקנתנו היא כי רווחי הפוליסה שייכים לתובעת ועל הנתבעת חלה החובה
35 להשלים את פיצויי הפיטורים להם זכאית התובעת לפי חוק פיצויי פיטורים.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 בהתאם לתנאי הפוליסה "מעולה" הרווחים עוברים לתגמולים. מאחר שניתן לראות
2 בסכומים שהופקדו עבור פיצויי פיטורים כתשלום 'על חשבון', כל עוד לא מדובר בסכומים
3 בגין פיצויי פיטורים, אין להביא אותם בחשבון. יצוין כי הנטל הראיתי להראות כי שולם
4 סכום על חשבון פיצויי פיטורים הוטל על הטוען, קרי, המעסיק.
5

6 אנו סבורים כי הדין עם התובעת והרווחים שהצטברו והועברו לתגמולים אין לראותם
7 כתשלום על חשבון פיצויי פיטורים. לפיכך, "ערך פדיון הפיצויים התחייבות מעסיק" הוא ערך
8 הפדיון העומד לרשות המעסיק במועד עזיבת העבודה לצורך מימוש התחייבותו לצורך
9 תשלום פיצויי פיטורין לעובד (215,455 ₪).

10. מסקנות

11
12
13 אנו מקבלים את חישובי הנתבעת וקובעים כי התובעת זכאית לפיצויי פיטורים בסך של
14 331,818 ₪. התובעת קיבלה מחברת הביטוח הראל סכום בסך 215,455 ₪ על חשבון פיצויי
15 פיטורים. התובעת קיבלה מהנתבעת תשלום נוסף בסך 30,863 ₪.

16
17 מכל האמור לעיל, אנו קובעים כי התובעת זכאית **ליתרת פיצויי פיטורים בסך 85,500 ₪**.

11. זכאות לפיצויי הלנת פיצויי פיטורים

18
19
20
21 התובעת טענה כי הנתבעת הלינה את פיצויי הפיטורים להם היא הייתה זכאית על פי דין.
22 התובעת פרשה לגמלאות ביום 31.3.15 ואולם הסך של 30,863 ₪ הועבר לחשבונה של התובעת
23 רק ביום 27.5.15, קרי בחריגה מן המועד שנקבע בסעיף 20(א) לחוק הגנת השכר.
24 לא הייתה מחלוקת באשר לזכאות התובעת לתשלום כאמור, שנעשה באיחור. הנתבעת לא
25 הוכיחה כי במקרה דנן חל סעיף 20(ד) לחוק הגנת שכר.

26
27 התאריך הנקוב בטופס 161 הינו 17.5.15, אך התובעת הצהירה כי הטופס נמסר לה רק ביום
28 21.5.15 ולא כמצוין על גביו. גם בכך יש חריגה מן המועד לתשלום פיצויי פיטורים כמחויב על
29 פי חוק.

30
31 אנו סבורים כי קיימת הלנה של פיצויי הפיטורים, אף לגבי הסכום אשר לא היה שנוי
32 במחלוקת.

33 אשר לטענת התובעת בנוגע להלנת יתרת פיצויי הפיטורים, שהיו שנויים במחלוקת, אנו
34 סבורים כי אין הצדקה לחייב את הנתבעת בפיצויי הלנת פיצויי פיטורים, בהתאם לסעיף 20
35 לחוק הגנת השכר. לסכום שמגיע לתובעת יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 47735-05-15

1 נוכח האמור, אנו מחייבים את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 5,000 ₪ בגין פיצויי הלנת
2 פיצויי פיטורים, על הסכומים שלא היו במחלוקת.

3

4

12. לסיכום

5

6 נוכח האמור לעיל, על הנתבעת לשלם לתובעת סך של 85,500 ₪ בגין פיצויי פיטורים, בצירוף
7 הפרשי הצמדה וריבית כחוק החל מיום 1.4.15 ועד התשלום המלא בפועל.

8

9 כמו כן, על הנתבעת לשלם לתובעת סך של 5,000 ₪ בגין פיצויי הלנת פיטורים. סכום
10 זה ישולם תוך 30 ימים שאם לא כן, יישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום בפועל.

11

12 על הנתבעת לשלם לתובעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 10,000 ₪.

13

14 13. לצדדים זכות ערעור על פסק הדין לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים תוך 30 יום מקבלתו.

15

16 14. ניתן היום, ה' חשון תשע"ט, 14 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

17

גב' ברקת שני
נציגת ציבור (מעסיקים)

עידית איצקוביץ, שופטת
אב"ד

מר אברהם דיאמנט
נציג ציבור (עובדים)

18

19